

Dr. Abonyi Tamás

Tanulmányok:

- Állatorvostudományi Egyetem, 1981.

Kutatási terület:

- Haszonállatok egészségvédelme, állománydiagnosztika

Korábbi munkahelyek:

- MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet Kísérleti Gazdasága Martonvásár,
- Állatorvostudományi Egyetem Belgyógyászati Tanszék és Klinika,
- Pfizer Kft, Állategészségügy

Jelenlegi munkahely:

- A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságát vezeti

nébih

termőföldtől
az asztalig

Szarvasmarhák vírusos hasmenése, BVD

Abonyi Tamás
NÉBIH ÁDI

Általános ismeretek a BVD-ről

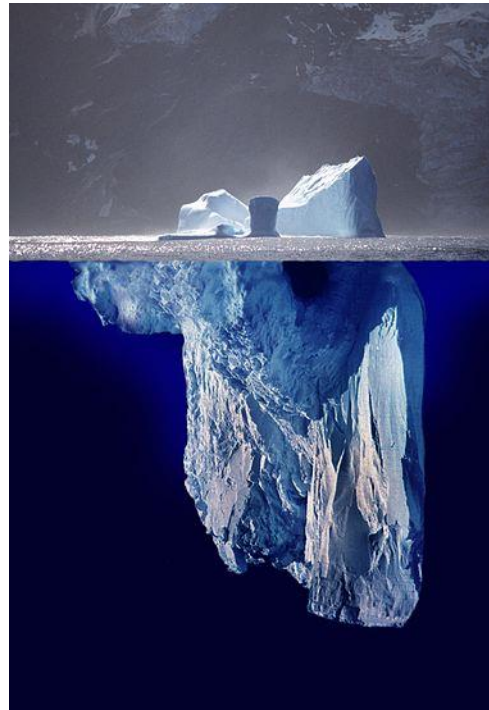
Az állattenyésztők és az idősebb állatorvosok ismeretei szerint a BVD szarvasmarhák csillapíthatatlan, véres hasmenéssel, elesettséggel járó, az elvégzett gyógykezelésekre nem reagáló, néhány nap alatt végzetes kimenetelű betegsége!

Alapvetően igaz, DE:

- ez a kórkép csak **egy része a betegség okozta tüneteknek**, ez azonban **látványos**,
- **azonnal érezhető kártétel**,
- **a teljes kártételnek csak kis része**, mintegy a jéghegy csúcsa!

Sajnos, ennél sokkal többről kell beszélni!

Mivel is állunk szemben?

Kórokozó,
kártétel

A kórokozó vírus: flaviviridae család, pestivirus genusba tartozó, RNS vírus

Szoros rokonai: KSP vírus, juhok Border betegségének vírusa

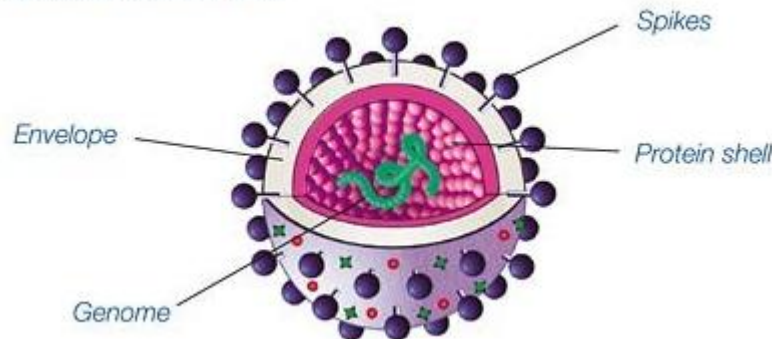
Károkozása:

Perzisztensen fertőző (PI) vagy immuntoleráns (IT) egyedek jelentette veszélyek az állományra, illetve ezek pusztulása okozta károk!

Szaporodásbiológiai kártétel, visszaivarzás, korai magzatfelszívódás, vetélés,

Immunszuppresszió következtében rosszabbul immunizálhatóak, és egyéb kórokozótól könnyebben megbetegednek borjak

Structure of a BVD virus:

Klinikai tünetek:

Fogékony állat fertőződése esetén, 1-4 nap alatt a nyirokszervekben szaporodik a vírus, majd 1-2 (5-6) hétig tartó viraemia következik, a vírus kimutatható az emésztő szervek nyálkahártyáján, fehérvérsejtekben.

Üszőkben ebben a szakaszban romlik a termékenység.

A szájüregben és egyéb nyálkahártyákon kimaródások alakulnak ki, a fehérvérsejtek számának csökkenése következik be, Immunszupresszió alakul ki.

Ezért az egyéb vírusok okozta betegségek (PI3, adeno, IBR), bakteriumok (pasteurella, stb.) okozta tüdő-, tőgygyulladás alakulhat ki.

Kórokozó
képesség
alapján két
változata
van,
CPE pozitív,
CPE negatív

- az anyától, **kolosztrálisan felvett ellenanyagok kb. 5-6 hónapig megvédik a borjút a fertőződéstől!**

- ha a vemhesítés időpontjáig (húshasznú üszöknél 13-15 hónapos korig) nem esik át fertőzésen, vagy megfelelő számú immunizáláson, és a vemhesség ideje alatt fertőződik, a magzatban a fertőződés időpontja, a vírus kórokozó képessége szerint alakulnak a következmények..

HA

- a fertőződés a vemhesség 1-30 napja között következik be, a magzat elpusztul, felszívódik, ez gyakran tünetmentesen történik, vagy a „nem a ciklus szerinti időre történő visszaivarzás” ami felhívhatja a figyelmünket,

- a fertőződés ideje a vemhesség első harmadában, 30-120 nap között történik:

- vetélés,

- fejlődési rendellenesség alakul ki (szem, kisagy, csöves csontok deformációja léphet fel, holt, életképtelen borjak szülehetnek.

- **kialakulhat immuntolerancia!**

- ezek az **IT** borjak vagy még a méhen belül, vagy az élet 1-2. hetében elpusztulnak, vagy ha csak kevésbé károsodottak, **életük végéig ürítik a vírust! Ezeket hívjuk perzisztensen fertőzötteknek, PI!**

A fertőzötten született (PI) borjak:

- Általában kisebbek, gyengébbek, gyakrabban betegek,
 - Mások kevéssé károsodtak klinikailag egészségesnek tűnnek!
 - Idegrendszeri tüneteket mutatnak, inkoordinált mozgás, vakság látható.
-
- Ha a fertőzötten született borjút a nagy virulenciájú vírus fertőzi meg, a „nyálkahártya betegség”, MD, alakul ki!
 - tünetei: láz, nyálzás, könnyezés, profúz véres, nyálkacafatokat tartalmazó hasmenéses bélsár látható.
 - kórbonctanilag az emésztő szervek nyálkahártyáján kerek kimaródások, vérzések vannak.
 - szinte kivétel nélkül elhullanak!

PI borjak felismerése

- Vírus kimutatás:
- PCR

alvadásban gátolt vér, szervminta (pl.: fülkagyló porc)

- Antigén kimutató elisa
alvadásban nem gátolt vér vagy fülkagyló porc.
- **Ellenanyag kimutató módszerrel negatív, de ismertén vakcinázott állatot, vírus ürítésre irányuló vizsgálat alá kell vetni.**

A BVD mentesítés 4 fő eleme

- **Járványvédelem**, a vírus behurcolás megakadályozása, csak ismert BVD státuszú állatot vegyünk....
- **A telepen belüli vírus cirkuláció megakadályozása:**
 - **PI állatok felismerése** (minden született borjú vizsgálata), azonnali **kiemelése**,
 - Rendszeres **immunizálás**, kolosztrum itatottság **ellenőrzése**

Konkrét telepi BVD leküzdési stratégia

- Állomány szintű vakcinázás, magzatvédelem, kolosztrum minőségének, és felvételének ellenőrzése.
- Újszülöttek vizsgálata BVDV-re, pozitív egyedek selejtezése, az anya és féltestvérek további alapos vizsgálata.
- Vakcinázás ellenére szeronegatív egyedek antigén kimutató Elisa/PCR vizsgálata, vírushordozók selejtezése.

Köszönöm a
figyelmet!

